

Nr. 3.
An. XI.
1887.

Gherla
Februarin
1.

FAMILIAR

DIARIU BELETRISTICU SI ENCICLOPEDICU — LITERARIU.

Strad'a Carmen Silva.

— ROMANU. —

(Urmare.)

Visite de suplicantu.

IV.

„Fetiorulu lui Panaitu Mistreleu dici tu?

„Da!“

„Fi-va elu in stare a purtá contabilitatea unei banci.“

„Da, cumu se nu, cá-di a fostu contabilu la banc'a belgiana din Bucuresci,“ respunse cárm restitu domnulu Avram Laib asociatului seu Simon Ruben, pe cari i gasimu in localitatile biuroului lorú asiediatu pe unu divanu din cabinetulu siefilorú.

„Eu asiu d'ce,“ reluá Simon Ruben, „se nu te amesteci in acésta tréba. Cine scie ce are se ésa din... cumu 'lu chiama pe fetiorulu lui Mistreleu.

„Traianu . . . .“

„Ce are se ésa din Traianu, si-apoi voru d'ce colegii tei dela administratiunea bancii: „éta pe cine ni-a recomendatu Avram Laib.“

„Déca ar' merge dupa capulu d.-t'ale amu inaintá cá raculu.“

„Ce se potrivește! Nu sciu ce are de a faec inaintarea nóstra cu asiedierea t'nerului Mistreleu la banca.“

„Nu scii! Dar' pentru-ce me rogu am primitu postululu de vice-presiedinte? óre nu pentru cá se sc'imu si noi ce se petrece pe-acolo, dar' nu numai se sc'imu, ci se avemu si parte de cuv'ntu

la dispositiunile ce se voru luá de acestu institutu financiaru.“

„Si-apoi si pentru creditu, la casu de trebuintia . . .!“

„Creditulu, da sí creditu, dar' mai bine se ne feréscá Domnedieu se nu avemu lipsa de creditulu acestei banci! Lucrulu de frunte este influinti'a, si óre nu dobândescu influinti'a cea mai mare, déca directorulu bancii are se 'mi multiaméscá mie postululu seu!“

„Directorulu bancii! De unde páua unde ai ajunsu tocmai la directoru pe cându vorbimu de contabilu.“

„Par'ca si d.-t'a esti unu crestinu si inca unulu dintre cei mai grei la capu. Traianu Mistreleu incepe functiunea s'a cá contabilu, cá se tréca indata la postululu de directoru, cá-ci directorulu de acumu . . . dar' tacere, éta lupulu din fabula.“

„Te lasu singuru cu elu, cá-ci nu me pricepu cá tine in ale talmudului,“ d'ise Simon Ruben stracurându-se in alta odaie.

„Te-amu aseptatu,“ cu aceste cuvinte in-t'empiná domnulu Avram Laib, vice-presiedintele bancii de T'nipesci si asociatulu firmei de mare comerciu Ruben & Laib totu din T'aipesci pe Traianu Mistreleu, care intrase si 'lu salutase cu mai multu respectu decum amu fi presupusu din partea unui contabilu de Bucuresci si poetu din mil'a lui Domnedieu, ce erá séu de care treceá.

Se nu credeti inse, cá infaçiosiarea d.-lui Avram Laib ar' fi conditionatu mai puçina reverintia decumu 'i aretase amiculu nostru.

Vice-presiedintele bancii aveá unu aeru f'orte distinctu, erá unu adevératu tipu financiaru. Rumenu si grasu la façia, cu mustetiele bine ingrigite

si rasu frumosu de 'i luciá barb'á, cu o burta respectabila pe care cadeá unu lantiu grosu de auru din buzunariulu giletcei, ce stateá umflatu de ceasorniculu cu dóue capace totu de auru. Mânile cele grasulie le tiêneá preste pâutece, si manevrá cu ele ast'felu încátu din cându in cându ó sclipéla a vre-unui dintre cele trei patru inele de brilliantu, ce purtá la degete, se isbésca in ochi pe suplicantulu seu, cá-ci Traianu Mistrelu in acestu momentu erá unu prea plecatu suplicantu inaintea feçiei d-lui vice-presiedinte.

„Te-amu acceptatu,” repetá domnulu Avram Laib intorcându cu o afabila inchinare de capu respectele lui Traianu. „Poftimu de siedi lângá mine.” La aceste cuvinte întorsé mân'a si aretá spre divanu, ce'a ce efectuá cu asia mişcare încátu ochii lui Traianu fura loviti de mai multe scânteie pornite din briliantele ovreului.

„La ce resultatu potu sperá,” intrebá ténuru asiédiându-se cá m sficiosu lângá domnulu vice-presiedinte.

„La celu mai bunu,” replicá acest'a cu unu aeru de sublima protectiune, „la celu mai bunu,” repetá elu, — apoi oferindu interlocutoriulu seu tabacher'a 'lu intrebá cu multa afabilitate, „nu fumezi?”

Traianu muriá de nerabdare se afle cumu stá cu petitiunea s'a pentru postulu de contabilu la banc'a diu Ténipesci, pe care o inaintase cátra consiliulu de administratiune, chiar' a dóu'a dí dupa-ce se întorsese dela excursiunea de pe Bucégiu, dar' numai dupa-ce se convinsese, cá Coralí'a nu erá nici logodita cu nimeni, nici promisa cuiv'a, nici curtenita de cinev'a.

Nu pré se imbulziá ténuru Ténipesceni pre lângá ea, cáci erá sermana si cá m tacuta, tare palida si de totu modesta, inse de modestí'a vio-relei, care ce-i dreptu cresce retrasa de ochii lum-ei si n'are unu exterioru ademenitoriu, care inse te deliciaza, ba une-ori te imbata chiar' cu misrosulu ei.

Dieu asiá Traianu de dragulu Coraliei se decise a remáné in Ténipesci si a-si creá o positiune pentru a . . .

Nici elu insusi nu avuse curagiulu pâna acumu pentru-cá se termineze acestu gându, decumu se fi incercatu vre-odata a face o analiza a simtiemintelor s'ale.

Atátu sciá numai, cá de câte ori revedea dinaintea ochiloru sei sufletesci maiestuós'a frumsetia ce 'i presentase natur'a de pe vârfulu Bucégiului, si o revedea aprópe necurmatu — trebuia se 'si aduca aminte de aerulu blându si totu-odata maretiu alu Coraliei, de zimbetulu ei celu dulce-infloratoriu, de ochii ei cei afundi cá si cea mai afunda vale in care se perdeá privirea de cólea susu susu de pe inaltele coltiuri ale maretiiu munte. . . .

Condusu de acésta simftre nemarturisita care nu 'lu mai parasise de cându cu intélnirea dela schitulu Jalomití'a, Traianu petitionase la banca, aalgase dupa protectiunea d-lui Avram si totu

acésta simftre 'i dete acumu poterea morala de a stá umilitu dinaintea ovreului, a nu isbucni in vre-unu cuvntu necioplitu dictatu de nerabdarea s'a si a respunde d-lui vice-presiedinte, care 'lu imbiase cu o tfgareta, cá a fumatu si cá acumu multiamescu pentru bunatate, dar' nu se va profitá de ea.

„Am vorbitu cu colegii mei dela administratiune,” reluá d-nulu Laib, „si 'i-amu prevenitu in favorulu d.-t'ale, — toti mi-au promisú cá voru votá la alegere pentru d.-t'a, ce'a ce nu va se díca puçinu lucru, cáci suntu o multime de competenti, din care nici unulu fára vre-unu protectoru . . .”

Domnulu vice-presiedinte se opri cu unu aeru de importantia.

„Domnulu meu,” dise Traianu, care sémft cá acestu protectoru alu seu ascépta unu cuvntu de recunoscintia, „nu scfu cum se 'ti multiamescu pentru bunatatea d.-t'ale.”

„Nu-i nimic, nu-i nimic,” făcú ovreulu cu unu gestu maretiu. „Nu esci óre d.-t'a fiulu domnului Mistrelu cu care tiñemu de atátia ani in tovarasfe aréndfle Lupsesciloru?”

„In adeveru, éta o mare fericire pentru mine,” afirmá Traianu.

„Hei dar' se nu-mi uitu vorb'a,” reluá ovreulu cu îngâmfare, „mi-au promisú colegii cá voru votá pentru d.-t'a, inse totusi ar' fi bine déca te-ai duce in persóna la fie-care din ei si te-ai rugá si d.-t'a de ei.”

„O voiú face!” respuse Traianu fára a puté suprimá unu micu suspinu.

Laib observá repulsiunea ténuruului seu protegiatu si-si díse: „este cá m tiantiosiu baiatulu, dar' 'lu voiú regulá eu,” apoi adresându-se cu voce tare cátra Traianu începú:

„Este de neaparata lipsa cá se-ti implinesci acésta detorie, cá-ci” adause elu moderându-si vocea si dându-si unu aeru confidentialu, „nu este vorb'a numai de postulu da contabilu, ci chiar' de acel'a de directoru. Domnulu Fluc directorulu actualu,” aici ovreulu începú se sioptésca, „este detoriu vëndutu si nu se va poté tiéné multu timpu la postu. Dar' poftimu,” incheiá elu si se sculá de pe divanu, ce'a ce făcuse Traianu inaintea sa, „te voiú conduce eu insumi la colegulu meu Gaspar Pucle, care este presiedintele bancii.”

Se dusera la Gaspar Pucle.

Acest'a 'si aveá biroulu aprópe de Laib si erá bancheru.

Erá unu omu uscatívu, slabu, cu spinarea incovaiata, cu sfércurile mustetieloru resucite in susu, cu ochelarii pe nasu in adeveratulu sensu alu cuvntelor, cá-ci nu-i eráu lipiti de ochi ci 'i se balansáu pe midiloculu nasului, asiá încátu domnulu Pucle poteá se se uite si prin giamurile ochelariiloru si pe deasupr'a séu dedesubtulu lor, dupa-cum i se potriveá mai bine.

La Traianu se uitá pe deasupr'a ochelariiloru cându i fú presentatu de Laib.

„Speru cá si d.-t'a, domnule presiedinte, me vei fericí cu valorós'a-ti protectiune.”

„Hm, hm. da asiá,“ incepù acest'a, „dreptu se-ti spunu, nu pré amu incredere in Ténipesceni.“

„Cum! me rogu?“ bâlbaí Traianu pe diumetate spãriatu, pe diumetate indignatu.

„Domnulu presiedinte,“ intervenií Laib, „se indoesce nu dóra de onestitatea ci numai de capacitatea Ténipesceniloru. Desí nu-i ovreu,“ adause elu zimbindu, „sustiène cà la afaceri financiare numai unu ovreu se póte pricepe bine. Dar' te asiguru“ se adresà elu acum de-a-dreptulu càtra d-lu Gaspar Pucle, „cà d-lu Traianu Mistrelu protegiatulu meu, care a fostu contabilu la banc'a belgiana din Bucuresci, va fi nu numai unu bunu contabilu, ci va poté ocupá chiar' postulu de directoru...“

„Se nu vorbimu,“ í-i taià cuvântulu domnulu Pucle cãm spariatu, „de lucruri, care nu suntu. La banc'a nóstra este vacantu numai postulu de contabilu...“

„Da, da,“ afirmà Laib, „inse preste puçinu vomu avé lipsa, cà se ne ingrìgimu si de unu directoru.“

„Te rogu domnule vice-presiedinte...“ voi se 'lu intrerupa din nou d-lu Pucle.

„Suntemu intre noi, d-le presiedinte,“ reluà Laib, „deci nu comitu nici o indiscretiune, déca intre d.-t'a si d-lu Traianu Mistrelu, in care me incredù cá si in mine insumi, aducu pe tapetu o posibilitate fórté probabila, dupa noi doi celu puçinu.“

„Care va se dica,“ fàcù Pucle cu gur'a cãm acra, „suntemu cá si angagiati faciã de d-lu Traianu Mistrelu.“

„Nu-i vorba de unu angagementu formalu,“ se grabí a dice Laib, „dar' cãtu despre partea mea me simtiu indemnatu, chiar' in interesulu bancii, a sustiène pre d-lu Mistrelu si credù...“

„Negresftu, negresftu cà si eu 'lu agreezu,“ se grabí a declará Pucle, cedându vre-unei fortie secrete, cãci unu fisionomistù espertu ar' fi recunoscutu indata nespùs'a gena a acestui omu, cu tóte cà 'i zimbiã mustetiele. Privirile 'i cadeáu acumu dreptu prin geamurile ochelariloru, ce'a ce faceá totu-de-a-un'a, cându nu voiã cá se-i caute cinev'a in ochi.

„Suntu fórté fericitu,“ îngânà Traianu pre care 'lu trecuse sudorile in decursulu acestei discusiuni.

„Te felicitu!“ i díse Laib, dându mân'a cu elu, „cà-ci déca te agreeza d-lu presiedinte, atunci — esti numitu!“

„Neaperatu, neaperatu,“ afirmà Pucle, „dara mai remanu inca consilierii Tiautiu si Palavre.“

„Suntu amicu de scóla cu fiulu celu mai mare alu d-lui Tiautiu,“ observà Traianu.

„Ér'd-lu Palavre, cá romãnu...“ adause Laib.

„Si cá vechiu cunoscutu din Bucuresci...“ se grabí a dice Traianu.

„Nu va fi in contr'a nóstra“ complectà Laib.

„Éta si domnulu presiedinte te felicitéza acumu.“

Pucle stateá lângã usia si se uitá pe sub ochelari pe strada afara. La ultimele cuvinte ale

lui Laib parù a trasari din nisce meditatiuni adénci, si cu tóta síl'a ce resimtiã in contr'a actualulu de condescendentia totusi dete mân'a cu Traianu.

Laib plecà cu protegiatulu seu.

„La cei alalti te poti duce singuru,“ díse pe strada càtra elu. „Se mergi la toti! Este pentru mai mare sigurantia, cu tóte cà chiar' de acumu te poti privi cá contabilu si presumpativu directoru alu bancii. Ai vediutu cà d-lu Pucle se cãm codiã, dar' gratie...“

„Bunatatii d.-t'ale,“ se crediù detoriu a díce Traianu, cu tóte cà iutrég'a s'a natura se revoltá in contr'a acestei manifestari de gratitudine càtra ovreulu protectoru.

„Da staruintiei mele ai se multimesci favorulu séu mai bine dísu condescendenti'a d.-lui Pucle. Salutare si tatalui d.-t'ale!“ cu aceste se despartí d-lu Avram Laib, vice-presiedintele bancii din Ténipesci si asociatulu firmei Ruben & Laib, de Traianu Mistrelu, care erã condamnatu a mai face inca siepte visite de suplicantu; erãmu mai se scriemu de — supliciu.

Antãiu merse la d.-lu Antonu Kertemy, bãcanu, cà-ci erã celu dintãiu in calea s'a.

Domnulu Kertemy, unu armeanu maghiarisatu, aveá multu de lucru, deci nu pré statù de vorba cu amicu nostru, pre care 'lu espediã promitiéndu-i totu ce doriã.

La domnulu Toma Richter, lipscanu, pe care 'lu visità dupa Kertemy fù primitu cu unu zimbetu dulce si congediatu cu promisiunea repetata, cà póte fi siguru de votulu seu. Mai pe urma aflã, cà tocmai acestu domnu, care-i facuse cele mai calduróse protestatiuni, vorbí la alegere in contr'a lui.

De aici se dusè la domnulu Tiautiu, mare proprietariu de rachierie, fostu postovariu.

„Mi-a vorbitu Fritz de d.-t'a,“ i díse elu, — Fritz erã fiu-seu — „dar' dreptu se-ti spunu, mie nu-mi pré placu valachii.“

„Mi pare reu, dar' de acestu defectu nu me potu desface,“ i replicà Traianu.

„Ni, e nici nu ceru ast'a dela d.-t'a,“ continuà domnulu Tiautiu, „si fiindu-cà nu m'am fagaduftu altui'a. voiã pune o vorba buna pentru d.-t'a.“

„Suntu fericitu, cà-ci scíu cà votulu d.-t'ale decide in tóte cestiunile,“ se grabí a-i díce Traianu.

Domnulu Tiautiu zimbi satisfacutu si întórse cu afabilitate salutarea tãnerului, care o luã acm spre domnulu Palavre.

Acest'a 'i fàcù mai întãiu istori'a banciloru, apoi istori'a universului dupa Maculay, apoi 'i vorbí despre mfrsiavi'a jidoviloru, despre egoismulu sasfloru, se întórsè éra si la istoricu banciloru, si tocmai dupa o conversatiune de dóue óre, in care 'i infrase verdi si uscate, câte tóte, 'lu asigurà, cà fãra nici o indoiela va vorbí in favorulu lui.

Pre cei'alalti trei membri din consiliulu de administratiune nu 'i mai gasí pre la birourile lor; le lasà inse cart'a s'a — si a dóu'a dí fiindu

pusa la ordinea d'lei denumirea unui contabilu, toti, afara de dulceagulu lipscanu Richter, fura pentru amiculu nostru Traianu Mistrelu, care deveni deci siefu-contabilu si loctiitoriu-directoru la Banc'a din Tâmpesci, dupa-cum spuneá decretulu pe care 'lu primi a trei'a dí de visitele s'ale.

„Ce va d'ce Coral'a?” fú primulu seu gându la primirea decretului, cu tóte cá n'o mai vediu dela schitulu Jalomiti'a.

(Va urmá.)

TEOCHAR ALEXI.

OPER'A UNUI OMU DE BINE.

— NOVELA ORIGINALA. —

(Urmare.)

Mitica incântatu de schimbarea nefericitei s'ale verisióre alergá se arete scrisórea lui Victoru care o cetí si o receti in nenumerate rânduri; in urma ambii juni s'i decisera cá se-i scie se viná.

Dêns'a nici nu visá la fericirea ce o asceptá. Dupa câteav'a díle ea veni. Verulu seu f-i aretá multu interesu, inse cumu erá unu studentu cu midiloce fórté restrínse nu poteá materialicesce face nemicu pentru ea.

Protectorulu ei sosi

Cum 'lu vediu Matild'a remasé fórté confusa si incepú a plange amaru. — In urma 'si stersé lacramile si ascultá cu o supunere de copilu sfaturile ce i-le dá Victoru.

— Matildo, f-i díse elu cu multu interesu, d-ta nu scíi nimicu; aici esti espusa a perf pè strade in prad'a miserie! . . . Este mai nimeritu pentru d-ta déca vei avé rabadarea si intielep-ciunea de a primi se fii pusa intr'unu pensionatu . . .

— Intr'unu pen . . . si . . . o . . . natu!! . . . esclamá ea in culmea surprinderei . . .

Negresitu, pentru o féta cu o crescere atátu de ordinara erá cev'a de mirare, imposibilu chiar' . . .

— Promiti a fi intielépta . . . a ascunde trecutul ce ai avutu . . . ?

Ea 'si dusesé batist'a la óchi plangându de rusíne si ascultá fàra a intrerupe.

— Totulu, díse ea in fine; iertati-me . . . nu sum vinovata . . . altii au contribuitu . . . la des-onórea . . . nefericirea mea . . . am gresitu si eu nu voiu se me aperu, dar' de adi in-ainte sum decisa . . . faceti din mene ce veti voi.

— Noi 'ti voimu binele Matildo, strigá Victoru cu entusiasmu; nobil'a s'a cugetare comepusé unu planu, care erá meru sustienutu de marele sêmtiemente ale animei s'ale. Aici nimene nu te cunósce, nu banuiesce nimicu. Vomu avé totu curagiulu de a întreprinde acést'a incercare.

Am spusu cá singur'a ei calitate erá supunerea — acést'a a salvatu-o. Fú supusa cá unu scolaru la tóte consiliurile si reflexiunile verului seu, cari i-le facú cându fura singuri, si dupa o septemana Matild'a se gasiá instalata intr'unu in-stitutu . . . —

Ce viétia nóua pentru dêns'a! Supusa la tóte rigorile pensionatului, incungiurata de fete cu cunoscentie si maniere diferite de ale ei . . . de odata curagiulu erá se o parasésca si se declare cá nu póte suferi aceste inchisori si acele grigi mai pre susu de dens'a. Directórea, o româncá buna care 'si iubisé multu sexulu si care lucrasé in tóta vietia s'a pèntru a-lu realtiá, fusesé intru câtv'a pusa in confidentie, astu-feliu cá Matild'a erá supraveghiata si ingrigita de aprópe. Victoru plecasé la Paris si numai preste câte-va luni avé se vina.

Celu mai mare secretu fú pastratu in afara, atátu din partea directórei, cátu si din partea Matildei si a ambiloru juni.

Victoru de sí nu prea aveá vre-o avere mai insemnata, totusi din prisosulu economiloru s'ale . . . potú platí pentru Matild'a . . .

Directórea 'i scriá la Paris dându-i cele mai bune sperantie pentru Matild'a. Progresele s'ale fura surprindetóre si cându Victoru reveni remase miratu de schimbarea ce gasi intrénsa.

Elu se stabili in Bucuresti cá avocatulu, priveghiandu la fericirea protegiatei s'ale. Dupa câtiva ani de studiu vedíendu talentulu deosebitu ce-lu aveá pentru pianu, facú sacrificiu si o tramisé pentru câtiva ani la Paris — Ea reveni in tíera perfectiunata si potú obtiené unu postu de profesóra in acést'a specialitate.

Matild'a priviá in Victoru unu amicu cu dreptulu de parente, cu atátu mai multu cu cátu elu o respectase si cantase in totu-de-a-una a o tiené departe de densulu . . . Cari eráu intentiunile lui? Nici chiar' amiciei sei cei mai intimi nu scíiau acést'a . . . Acum poteá trai independenta intr'unu modu onestu si avantajosu, in-se fiendu-cá de multa silintia . . . séu cene scie din ce alte cause tainuite, ea din dí in dí pierdeá frescheti'a, pâna cându in fine cadíu la patu. Mai multi doctori fura consultati si Victoru desperatu audi cá ei o declarara in periculu! . . . Dupa ce-i prescriserá feliulu tratamentulu, consiliara pe Victoru se o duca la aeru curatu undeva la tíera, unde se duca cátu-va tîmpu o vietia liniscita.

Victoru ascunsé adeveratulu motivu Matildei, si ea care erá forte sfêrsita primi cu placere acést'a recomandatiune din partea doctoriloru si a protectorulu seu.

Elu plecá in lun'a lui Julie Ajuungându a-casa, fàra a spune cuiv'a numele persónei cárei i portá unu interesu atátu de mare, — intru-o departare de 7—8 chilometri de Floreni, inchiriá o casa pentru dêns'a.

Preste câtva tîmpu, intru-o vale imbalsamata de profumulu floriloru, de murmurulu unui pè-réuasíu, ce in cursulu lui vagabundu recoriá valea, in marginea unei dumbrave, intr'o casa boerésca de tíera, veni se se instaleze Matild'a.

Ea ímplenisé 22 ani, ér' Victoru 27. Ambii eráu juni frumosi, instruíti, cu positiuni asigurate — nu sciu inse de ce ei nu cugetáu la inso-gírea lorú? . . .

Matild'a duceá o viétia fórté simpla si pi-ósa . . . Economiele s'ale le întrebuintiá in bene-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VIRGIN'A-VESTALA INMORMENTATA DE VIA.

faceri. Victoru se interesá de dâns'a, o ajută cu consiliile s'ale, inse lînga ea, care totu de-a-una stá pe gînduri . . . suferinda . . . se temcă se nu o geneze intru nimicu. Nici odata nu avusesé a se plînge de dâns'a de cându erá protectorulu ei, nici odata nu-i reprosiase sacrificiile ce facusé pentru ea, — cu tóte acestea Matild'a suferiá de unu rêu mare! . . .

Dupa cum am spusu, elu mergeá se o viziteze; parentii sei eráu in ide'a că ea este o dama, o cunoscentia din Bucuresci pre care o visitéza numai din politetia, fâra nici unu altu interesu.

Dela servitórea Matildei, care erá o credenciósa a lui, aflá că dâns'a tieneá o intinsa corespondentia si că de multe-ori tramiteá bani fâra a spune unde.

Acestea posomorira fruntea lui Victoru —

Matild'a erá frumósa, eleganta, inse pe purpuriele s'ale buze se cetiá unu óre-care dispretiu . . . desgustu inainte de tîmpu! . . . Fruntea lata, privirea severa, atitudinea si conduit'a ei demna, tóte acestea 'lu subjugáu. —

Cá de obicei Victoru merse intr'un'a din dtle pe la dâns'a. Dupa-ce rataci o diumetate óra prin paduricea in marginea carei'a se aflá locuinti'a ei, intrá in curte. Erá pre la amédiad. Unu pâlcu de porumbei sborá incóce si incolo. Unu servitoriu, ce-i esi intru intîmpinare si carui'a f-i dede calulu seu, f-i spuse că stapêna-s'a fusese greu bolnava nóptea precedentá.

Victoru nu sciá déca trebue se întré séu se plece indereptu. Voiéndu inse se o védia si mai gîndindu-se puçinu, impinse usi'a gradinutiei de flori, ce se aflá in faci'a casei sub ferestrele camerei si se asiediá pe o banca. — Suflá unu vîntu recoritoriu, cu tóte acestea fruntea lui ardeá. Vediéndu atát'a linisce si teméndu-se se nu deranjeze pe Matild'a voiá se ésa, se-si incalece calulu si se plece. In tîmpulu acest'a, cum 'si aruncá ochii la feréstra, vediú prin albele perdele pe Matild'a ce se apropiá . . . Ea esprimá o bucuria copilarésca, f-i facú unu salutu amabilu, f-i surisé si 'lu iuvitá se urce . . .

Cându intrá elu, o gasi siediéndu pe unu scaunu, fórté palida. Cându 'lu vediú, ea nu facú nici unu pasiu, nici o mişcare, dar' f-i intinsé mân'a si cu ochii plini de lacrimi:

Victoru f-i luá mân'a . . . , fixându-o cu interesu.

— Erám se moriu! D.-dieulu meu! . . . . Nu am avutu pe nimene cu dorere lînga mine, murmurá ea.

— Ce feliu! sanatatea nu-ti merge spre bine? . . .

'Ti multiemescu, d-le Victoru, suntu momente cându fâra de voi'a mea suferu si me sîmtu că slabescu . . . Oh! dar' ast'a se nu te machnésca . . . nu merita atát'a interesu . . . díse ea intorcîndu-si faci'a dela dânsulu si stergîndu-si unu torentu de lacrimi . . .

— D.-sióra! esclamá Victoru atinsu, d.-ta mi ascundi cev'a si ast'a me machnéscé indoitu.

Ea 'lu privi cu incredere, remase pe gînduri 'si stersé lacramile, si cautá prin veselí'a ei afectata a insielá banuelile lui Victoru, care cu tóte aceste remase tacutu si absorbitu, privindu-o cu o nespusa mila si tandretia

— Bine, te credu, díse elu.

Ea cautá că si alta-data a-lu indetorá, servindu-lu că o sora pre fratele ei . . . f-i aretá compositiile musicali ce eráu de-totu nóue si cari se detoriáu studioloru si ocupatiuniloru ei . . . Si cá in-totu-de-a-una Victoru se facú criticulu conscienciosu, fâra a tradá bucurí'a s'a si fâra a-i adresá laude de-cátu numai incuragiári.

In tîmpulu acest'a elu observá o carticica ale cărei coperte eráu in colórea viorelei. Acést'a carte eleganta si profumata f-i atrase atentiunea; intiuse mân'a spre a o luá dintre multele carti ce se afláu pre o mеса, inse dâns'a 'lu oprí, implorându-lu intr'unu modu delicatu si insistentu de a nu o luá. Elu inse care devenise forte curiosu o rogá, apromitiéndu-i că ori ce va fi va pastrá tacere . . . Ea cá se nu dee ansa la vre-unu prepusu urítu f-i permisé. Elu remase foiletându ér' dâns'a merse de 'si luá lucrulu siediéndu pre unu taburelu de cea-alalta parte a camerei intre nisce glastre cu flori a căroru profumu si freschetie indoia carmenii ei . . . Lucrándu ea, nici nu-si redicá privirile cătra dânsulu care ceteá mereu.

In ace'a carticica se aflá unu memoriu de căti-va ani din urma in care treceáu impresiuni, cugetári si afara de acestea si câteva modeste versuri. Tóte aveáu o tînta morala, prin tóte se venerá amicití'a. Citamu pre acestea:

Lui Victoru.

Sciu c'-am ochi, că am sîmtîre,
Am audiú, am inlesnire
De-a pot'á se cuvînteazu
Totu ce-'n mintea mea creazu . . .

Dar' se-ti spunu ce sîmtiu cólea
Cându privescu in faci'a t'a. —
Cátu de multu te-apretiescu
Si cătu binele 'ti postescu . . .
Se me cre i că n'am gasitu
Nici unu cuvîntu nimeritu . . .

Totu ce inse potu a-ti spune
E că 'n dile rele bune,
Totu-de-a-una 'n a mea viétia
'N-asta anima de ghatia
Tu mereu mereu vei fi,
Dorindu a te re'ntélni . . .

PAULIN'A C. Z. ROVINARU.

CALETORIA IMPREGIURULU PAMENTULUI

in optu-dieci de zile.

Piesa de spectaculu cu cântece, dantiuri, evolutiuni si intrări, in 5 parti si 15 tablouri.

De A. d'Ennery si Jules Verne.

(Urmare.)

PARTEA I.

Tabloulu 2.

La canalulu de Sues.

(Piétia libera la cheulu¹⁾ canalului de Sues in Sues. In fația in stâng'a o cafenea turcésca. In drépt'a biroulu guvernatoriului Mustaf'a-Pasi'a. In fundu cheulu, care se marginesce cu canalulu si totu-odata servece ca statiune de plecarea si de sosire. Pe canalu, care curge piezisiu in departare, se vedu corabii ancorate, barci, desmălitóre²⁾ s. a. In fundu de totu se vedu litoralii arabici cu muntii. Marinari si Fellahi³⁾ inviosieza scen'a.)

Scen'a I.

Mustafa - Pasi'a, Fix.

(Mustafa ese din biroulu seu imbracatu elegantu dupa moda européna, pe capu pórtu fesu. Fix intra din stâng'a vré se mérga spre biron.)

Mustafa (esîndu vorbesce inderetu spre biron):
Cu tóte astea, afacerea se se urmarésca cu tóta energi'a si indata ce se va aretá vre-o urma, se me anuntiatu grabnicu.

Fix: Ah, excelentia!

Mustafa: Tocmai la timp, domnule Fix. Chiar' acum m'am ocupatu cu afacerea d.-t'ale. 'Mi esti cu totu dinadinsulu recomandat de guvernulu englezu, asiá cá bucurosu asiu dori se te potu servi.

Fix: Esti pré bunu, Escelentia. — Si nu s'a gasitu nimicu suspectu?

Mustafa: Nici in portulu Suesului, nici in intrég'a provincia.

Fix: Tristu lucru. De 14 díle alergu in susu si in josu aci la cheu si mesoru pe caletori din crescutu pana in talpi. Inzadaru! Nu vrea se s'arete nici unulu cu care se se potrivésca semnalementele blastematului de hotiu, care a furatu banc'a din Londr'a de o suma atátu de enorma.

Mustafa: Se nu pierdi rabdarea! Hotii n'au tot-de-a-un'a asiá de mare graba cá acei'a cari i-i urmarescu. — Apropos, pachebotulu⁴⁾ „Mongolia“ a fostu semnalatu ieri din Port-Said, asiá-dara nu mai póte trece multu timpu pâna-ce o se sosésca.

Fix: „Mongolia“ vine directu dela Brindisi?

Mustafa: Fórté adevératu, acolo a primitu Domineca sér'a la 5 óre, post'a din Indi'a ce i s'a predatu.

Fix: Si merge la Bombay?

Mustafa: Directu.

¹⁾ Loculu unui portu, unde se incarca si se descarca corabiile.

²⁾ Masini cu cari se curatia malulu dintr'unu portu.

³⁾ Lucratori indiani. ⁴⁾ Unu vaporu.

Fix: Cátu timpu va remâné corabi'a in Sues?

Mustafa: Numai o óra, pentru-cá se-si iá carbonii necesari. — Credi cá vei aflá pre omulu d.-t'ale pe bordulu¹⁾ „Mongoliei?“

Fix: Speru.

Mustafa: Dar' 'lu vei recunósce?

Fix: Oh, ast'a-i prea usioru. — Mai ântâiu, suntu suspitionati cu totu dinadinsulu doi individi cu unu esterioru nobilu, ale căroru semnelamente esacte le am in buzunariu; alu doilea, am incredere in talentulu meu. Pre ast'feliu de misiei i-i mirosi de departe, — adeca déca ai nasu finu pentru acést'a.

Mustafa: Atunci, ai o escelenta ocaziune se-ti exerciti nervii mirosului; — de altmintrelea premiulu ce l'a propusu banc'a engleza este fórté imbolditoru.

Fix: Desiguru, Excelentia. Banc'a platesce celui ce va dá preste bani 10 procente din sum'a furata, — ast'a face 200,000 de franci. — Nu scíu, dar' amu o presimtíre, cá hotiulu 'mi cade in mâni cu „Mongolia.“

Mustafa: Si déca vei dá preste vre-unu omu suspectu, ce ai se faci atunci?

Fix: Atunci, Excelentia, luându in considerare importanti'a afacerii póte cá vei permite se me asiguru de persón'a lui?!

Mustafa: Cu nepotintia, domnulu meu! Pe simpl'a suspectiune n'amu dreptulu se arestezu unu cetatiénu alu statului englezu.

Fix: Déca e asiá, telegrafezu la momentu politiei din Londr'a si cu întórcerea postei va trimite unu ordinu oficialu se punu mân'a pe hotiu indata ce va calcá pe pamentu englezu.

Mustafa: Asiá-dara ai de gându se-lu urmaresci pasu cu pasu?

Fix: Pâna la capetulu lumei, déca va trebui. Gândesce-te, Excelentia, cá aci e vorb'a de 200,000 si de onórea mea!

Scena 2.

Cei dinainte, Archibald.

(Archibald vine din drépt'a si se duce se se preumbe pré cheu.)

Mustafa (observandu pre Archibald): Éta inca unu gentilomu, care se pare cá ascépta „Mongolia“ totu cu atát'a nerabdare cá si d.-t'a.

Fix: Hm! Dóra nu 'mi va fi vre-unu concurentu, care asemenea...

Mustafa (râdiéndu): Oh, nu; liuiescesce-te, nu e agentu politienescu, dér' e unu originalu de totu caracteristicu. Mr. Archibald Corsican, cetatiénu liberu alu Stateloru-Unite din Americ'a de nordu!

Archibald (a auditu cuvintele din urma, vine in fația si saluta luându-si pelari'a de pe capu): Si in acestu momentu, celu mai nerabdatoriu omu de sub sóre, Escelentia!

Mustafa: Pentru-ce?

Archibald: Pentru-cá nu vrea se s'arete pachebotulu, care 'mi aduce, cum speru, decisiunea

¹⁾ Marginea corabiei.

că suntu primitu în „Clubulu Excentriciloru“ din Londr'a.

Mustafa: Cum se vede, tîi multu se faci parte din acestu strainu clubu?!

Archibald: Mai incape intrebarea déca tiênu la ast'a?! — Dar' nu e asiá usioru cum se crede; trebue se ai merite si se dai probe, că esti capabilu a fi primitu.

Mustafa: Probe?

Archibald: Naturalu! — Eu, de exemplu, în scopulu acest'a amu ocolitu marea rosfe întréga, mergêndu de-a-din-deratele, adeca cu spatele înainte

Mustafa: Si la ce are se-ti folosésca ast'a?

Archibald (fôrte seriosu): La ce are se-mi folosésca? — Me rogu, déca cev'a ar' poté folosi, atunci n'ar' fi excentricu

Mustafa: Adeveratu, — hei bine, déca acést'a nu indr'ptatiese a fi primitu în extravaganțulu clubu, ar' trebui negresțiu se despereze omulu.

Archibald: Asiá cugetu si eu.

Mustafa: Dar' drumulu dela Londr'a si pâna aci dóra nu l'ai făcutu de-a-din-deratele?!

Archibald: Nu

Mustafa: Si pentru-ce n'ai asceptatu chiar' acolo sentint'a directoriului clubului?

Archibald: Me rogu, ast'a 'mi erá cev'a prea de tóte dílele! am imanuatú petitt'a, am ridicatu dela banca o parte din averea mea si am plecatu imediatu.

Fix (electrisatu): La banca? — Scusa-me domnulu meu, n'a fostu ast'a la . . .

Archibald: La 17 Septemvrie.

Fix (se nita semnificativu la Mustafa): La 17?

Mustafa: Din întêmplare tocmai în diu'a în care s'a comisú acolo colosalulu furtu.

Archibald: Fôrte adeveratu. — Acelu hotiu si eu parasiramu atunci biroulu cassei cu o insemnata suma, numai cu deosebirea, că eu am datú chitantiá de primire, ér' misielulu nu.

Fix (la o parte): Ha, ha, fôrte bină. (Catra Archibald): Si încátrau ai de gându se mergi acum?

Archibald: Indata ce voiu avé în mâna decretulu de numire că membru alu famosului clubu, voiu pune se mi se tiparésca acestu predicatu pe biletulu meu de visita si me voiu întórece grabnicu la Londr'a în triumfu.

Fix: Fôrte bine, că se scie fie-care — (la o parte): că-i lipsesce o dóga. Dar' n'am se 'lu lasu din ochi (mesura cu privirea pre Archibald).

Archibald (catra Mustafa): Cine e omulu ast'a, care cade síla? (Vorbesce mai departe incetu cu Mustafa.)

Fix (scóte nisce hártii din bosunariu la o parte): Se me mai uitu odata la semnelamentele astea (se nita) Hu! Hártia de urmarire Nr. 1, în adeveru că se potrivesc.

(Se aude o fluieratura că semnalu.)

Mustafa: În fine, éta si „Mongolia!“

Archibald (voiosu): Si speru că si diploin'a mea!

(Pachebotulu vine pe canalu în susu si se opresce lângá podulu de debarcare. Mustafa merge incetu cătra corabia. Archibald nerabditoriu sare pe bordu înainte de a intinde scândur'a de trecere. Hamalii (indigeni cari iau bagagele) striga si smu.gu bagagele din mânile cal-toriloru, cari esu la tîrmu. Fix stá pre podulu de debarcare si mesura cu privir'a pre caletorii' sositi. Tablou vioiu; strigate si gâlceava între hamali. Masin'a corabiei fluera si slobóde aburulu.)

Scen'a 3.

Mustafa, Fix, Passepartout.

(Mustafa vine si se asiéilia în faț'a scenei în stâng'a pe unu scaunu înaintea caf-nelei si íá în mâna unu diariu.)

Passepart. (ocupatu vine d-la corabie în fa.ia): Va se díca, amu fi acum pre pamê tu clasicu, cum díce stapânu-meu, în Egiptu, unde odinórá dómn'a Potifar desvoltá o deosebita predilectiune pentru mantale de barbati. Aci asiá-dara voiu vedé Egiptulu, si Baiadere si Turci, nu falsi cá la noi acasa, ci Turci néosi, cu turbane grele; cu pantalonu largi, sialvari, si cu sórele brodatu pre spinare. Lucrulu acest'a me intereséza mai multu de cum credeám. — Dar' acum, înainte de tóte se-mi vedu de comisióne, stapânu-meu mi-a datú o multime de insarcinari: se camperu camasi, se cautu batiste, se punu se vizeze pasiaportulu.

Fix (se întórece de pe podu, fiindu debarcarea terminata): Nici unu omu pre bordu, cărui'a se i-se potrivésca semnelamentele din mandatulu de urmarire, — prin urmare me tiênu de Americanulu suspectu.

Passep. (observá pe Fix. la o parte): A, éta unu domnu, care 'mi va dá deslusfiri! (catra Fix) Scusa-me.

Fix (conturbatu în gândurile s'ale): Ce vréi?

Passep. (tiéne pasiaportulu în mâna): Nu multe, — déca ai avé numai bunatate se 'mi spui, unde se afla biuroulu de pasiapórte?

Fix: Biuroulu de pasiapórte? Esti strainu? (Arata spre pasiaportu) Ast'a-i documentulu d.-t'ale de drumu?

Passep.: Da, ast'a-i.

Fix: A, arata-mi-lu puçinu, — amu o deosebita predilectiune pentru pasiapórte straine.

Passep. Me rogu, poftesce, nu te gená de locu! (Dá lui Fix pasiaportulu.)

Fix (la o parte, dupa-ce se nita în elu): Ha! Semnelamentele acestea se potrivescu cu cele din mandatulu de urmarire Nr. 2!

Passep.: Ce díci?

Fix: Pasiaportulu nu e alu d.-t'ale?!

Passep.: Nu.

Fix: Dar' alu cui?

Passep.: Alu stapânului meu.

Fix: Alu d-lui Phileas Fogg din Londr'a?

Passep. (limbutu): Tocmai asiá. Inchipuesce-ti, mi-amu cumperatu pre stapânu-meu fôrte scumpu, numai se capetu unu locu liniscitu, si abiá am intratu în serviciu, cându éta, că si caletorimu impregiurulu pamêntului!

Fix (la o parte): Ast'a-i guralivu, bravo! (catra Fix) Vorbescé numai mai departe, scumpe prietine, mie poti se-mi spui totu.

Passep.: Si bare-mi cându amu poté caletori mai in ticna, — dar' ast'a-i curata góna. Mergemu sburându din orasiu in orasiu, diu tiéra in tiéra, svêrlimu banii cu amêndóue mânile, numai se mergemu iute mai departe.

Fix (la o parte): Aha, voescu se scape de urmarire!

Passep.: Si pre lînga tóte astea, caletorimu fâra bagagiu.

Fix: Fâra bagagiu?

Passep.: Totu ce ne trebuie cumperamu in drumulu nostru.

Fix (iscodindu-lu): Cum se vede, trebuie, cà e fôrte avutu stapânuulu d.-t'ale?

Passep.: Naturalu; pentru intêmpinarea cheltueliloru de drumu are la dênsulu o suma enorma, in bancnote nôue de totu frumóse.

Fix (la o parte): Are la elu bancnote nôue? Atunci nu e Americanulu, ci ast'a.

Passep.: Masfnistului „Mongoliei“ i-a promisú cà 'i dà 20,000 franci, déca vomu sosi in Bombay cu 24 óre mai înainte de timpulu prescriu.

Fix (la o parte): 20,000 franci! Baniu ast'ia lipsescu asiá-dara din sum'a totala, prin urmare 'mi fura dejá nemerniculu, prin marinim'ia sa, 2000 franci din tantiem'a mea.

Passep.: Dar' eu flecarescu aci — si flecarescu... (vré se plece.)

Fix (lu opresce): Numai unu momentu, — cunosci de multu pe omulu ast'a?

Passep. (rîdiendu): Eu? Haha, am intratu in serviciu la dênsulu cu 45 minute înainte de plecare.

Fix: Si scopulu caletoriei s'ale este?

Passep.: Unu remasiagu, unu colosalu remasiagu ce l'a facutu.

Fix (necrediendu): Asiá? Unu remasiagu? Hei bine, dreptu multiamire pentru prietinêsc'a lamurire, te voi insoçi eu insu-mi la guvernatoriuulu Mustafa-Pasia.

Passep.: La Pasia? Asiá-dara voiu vedé in fine unu néosiu turcu.

(Mustafa sculându-se se apropia de amendoi.)

Fix: A, éta Escelenti'a S'a!

Passep. (desamagitu): Acest'a-i Pasia? N'are nici macaru unu turbanu, nici sórele brodatu pe spate? Cum se vede lucrurile astea le pórtá numai cându se duce la balu mascatu!

Fix (incetu càtra Mustafa): Escelentia, am pusú mân'a pe elu.

Mustafa: Cum? — Fetiorulu acest'a?

Fix: Nu, nu ast'a, ci stapânu-sen. Éta-i pasiaportulu, cetesce numai semnelamentele!

Mustafa (iá pasiaportulu, se uita in elu, càtra Pass.): Stapânuulu d.-t'ale doresce se i-se vizeze?

Passep. (cu politetia): Déca d-lu Pasia ar' avé bunavointia —

Mustafa: Atunci trebuie se ostenêscá pâna la mine insu-si stapânuulu d.-t'ale, pentru-cá se-i constatu identitatea.

Passep.: Bine d-le Pasia, déca 'i asiá 'lu voiu aduce aci. (Vré se plece, dar' in acelu momentu vede pe Fogg pasîndu pe podulu corabiei si asiá remâne in faci'a scenei in drépt'a.) (Va urmá.)

La cununi'a

Domnisiórei VALERIA POPU
cu

d-lu JULIANU POPESCU, functionariu la „Albina.“

Numai pre a templului sântu pragu
In dí de mîngaere:
Uní se póte dragu cu dragu,
Cum sufletulu le cere.

In faci'a celui Prea inaltu
O inima se léga:
De inim'a celui-alaltu,
Pre viéti'a ast'a 'ntréga.

Si-atunci si ceriuri si pamentu
Formându-le cununa:
Repeta-acestu sfântu juramentu
Si-aplauda 'mpreuna.

Cà-ci nu-i nemicu in lume sfântu
Si dulce nu-i sub sóre:
Cá alu unirei juramentu
Din inimi iubitóre. —

Cu umilintia 'ngenunchiati,
Voi mire si mirésa!
Cându ve vedeti dejá intrati
In cea mai sfânta Casa.

Jurati in faci'a cu Inaltulu
Unire pre vecé!
Demni suntetu Voi unulu de altulu
Incátu nu potú descrie.

Ér' noi cu sufletu plinu de doru
Ve dícemu cu iubire:
„S'aveti parte de amoru
Si sfanta fericire!...“

Mihaltiu, 31/ 1887.

Georgiu Simu.

VIÉTI'A CONJUGALA.

— Cugetari si maxime —

Casatori'a e cea mai alésa festivitate a amorului, — serbatóri'a cea mai mare a dóue animi. — confundarea a dóue flacari vesta'e pe altariulu celei mai acaste virtuositati.

*
Anim'a si Ratiunea intr'unite prin Amoru assecura fericirea vietiei conjugale.

*
Fericirea vietiei nu sta in a avé multu, ci in a iubi intimu si a sperá tare.

*
Lacrimile suntu mai puçinu amare, cându suntu versate in sinulu familiei iubitória.

*
Fericirea casnica umple de unu farmecu nespusu anim'a ori si cui. Si nu ne potemu apropia decátu cu celu mai adêncu respectu de acei'a pre cari i vedemu legati atátu de strînsu unulu de altulu prin amoru si ducându o viétia atátu de fericita in acésta legatura.

FANTOM'A.

(Fine.)

Pe la 3 ore dupa amedi, pazniculu dela cartargu anuntia ca la horizontu se vede unu munte de ghiatia. — Cu catu se apropia corabi'a de elu, se distingea mai bine forma lui. Era ca unu colosalu melcu ce innota jumatate cufundatu in apa. Capitanulu indrepta ochianulu spre elu si i-se paru ca vede la petiorele acestei insule inotatore — caci era in adeveru o colosala ruptura de ghiatia — doue obiecte, pote ca doue paseri de apa. Dar' in curendu se asigura ca nu suntu paseri, ci doue fiintie omenesci, unu barbatu si unu copilu pre farimaturile unei corabii naufragiate si intiepenite pe ghiatia.

Capitanulu ordona se se lase in mare o luntre de scapare. Alu doilea luntrasiu intra in ea cu patru veslasi si repede se indrepta spre cei doi naufragiati. Luntrea ajunsese in curendu la ei, fura luati in ea si porni acum luntrea inderetu.

In acestu momentu o schimbare estraordinara se facu in atmosfera. Muntele de ghiatia, care plutea incetu spre sudu, lasa in urma-i o temperatura rece. Ventulu se linisci de-o-data. Stelele aparura inca inainte de ora obiceiuita, dar' luminau slabu si erau palide ca mortea.

Capitanulu esamina horizontulu, care era desemnatu cu nori mari, rosii ca purpur'a si de colorea aramei; cu fie-care minuta ce trecea, horizontulu devenia totu mai intunecosu. Ventulu isbia funiile corabiei.

— „E timpul se stringemu panzele,“ striga capitanulu.

— „Se le stringemu,“ repeti carmaciulu si o flueratura din fluerulu seu, care intrecu siueratulu ventului, chema o multime de marinari la catarguri, ca se micisoreze ventrelele.

Luntrea de scapare se apropia de corabia. In momentulu candu funiile se legau si luntrea ajunses corabi'a, antaiulu luntrasiu, care supra-veghia serviciulu marinariilor, scose unu tipetu si alerga forte agitatu la capitanulu.

— „Ce s'a intemplatu era, Bruce?“

Aretandu cu degetulu spre palid'a faia a barbatului lesinatu, pre care lu aduceau impreuna cu copilulu doi marinari spre scara, gangavi antaiulu luntrasiu ca si paralisatu de spaima.

— „E colo!“ — „Cine?“

— „Elu... omulu... pre care Pam... vediutu... josu... la mesa... d.-t'ale.“

Capitanulu voia se-i respundia, dar' zari unu globu de focu, care para a fi o stea caletore. Cu sgomotulu unui globu aprinsu, care se cufunda in mare, cadiu in apa tocmai langa corabia.

In acelasi momentu para ca se deschide ceriulu cu pocnete ingrozitoare. Corabi'a se sgudu ca-si-cum s'ar' fi isbitu de o stanca. Plodia, grindina, tunete si fulgere, tote se descarcara de-o-data asupra corabiei, pre candu valurile oceanului se ridicau spumegandu pana in nori. Furtun'a se sparse in partea din deretu a corabiei, care cu tote isbirile valuriloru fu menata de o putere

invincibila neincetatu spre N. V. 1/4 V. Ast'a fu scaparea corabiei si a echipagiului ei.

Furtun'a trecu, omenii din corabia se liniscira, ventrelele se intinsera, spre a pute fi condusu mersulu corabiei. Antaiulu luntrasiu, scuturandu-si barb'a udata de apa sarata a marei, duse catre subalternulu seu:

— „Deca ventulu ar' fi batutu in coste corabi'a si nu din deretu, alu dracului se fiu, decacum n'amu fi facutu cunoscentia cu cablulu submarinu.“

Dupa-ce tote au fostu puse in ordine pre bordu, capitanulu se duse la cei doi naufragiati. Barbatulu se afla intr'o stare de complecta slabi-ciune cu faci'a palida, cu ochii stinsi, dintii i-i clantianiau, si pre langa tote acestea se mai aretau si simptomele bolei numite scorbutu. Gingiile i-i sangerau la cea mai usiura atingere si petiorele i-i erau preste mesura umflate. Cata lipsa, cata suferintia si cate doreri trebuie ca a induratu acestu slabitu organismu! Bucatariulu corabiei i-i dadu se bea in mici inghitituri o beutura intaritoare.

Venindu-si in fire, nenorocitul naufragiatu striga: „Copilulu? Unde e copilulu?“

Sermanulu omu fu liniscitu. Copilulu, care era de vre-o cinci-spre-diece ani, siede pe o banca de durmitu si bea lacomu lapte cu ou si cu rumu. Pre candu bea o bucurie nespusa lu cuprindea si striga la fie-care momentu: „O corabia!“

Dupa cateva zile, candu naufragiatii prinsera din nou putere, se petrecu ceva ce omeniloru superstitiosi ca Bruce le adeveri aparitiunea si misteriosa scriere. Capitanulu dorindu se aiba inscrise in registrulu corabiei numele tuturor omeniloru scapati de elu si de omenii sei, intrebă pre naufragiatulu de nume. — Avea unu nume scandinav esprimatu cu sunete guturale si cu vocale compuse. — Capitanulu lu ruga deci se 'si inscrie numele seu si alu copilului in registru. Repede scrise caligrafice urmatoarele:

„Jules Föninger, directoru alu societatii pescariloru de chiti „Finstrom,“ de pe insulele Aland, si pentru tinerulu seu tovarasiu de nenorocire: Carolu Schnorr, fiulu lui Vilhelm Schnorr.“

Lucru ne mai auditu! Scrisorea acestui omu semena de minune cu acea de pre tabla. Din curiositate, capitanulu ruga pre Jules Föninger se scrie cu cerus'a misteriosele cuvinte, cari provocasera pre bordu atatu de mare disordine. Cu o acuratetia caracteristica se potriviau liniile cele fine si grose in modu batatoriu la ochi cu acelea de pe dosulu tablei. 'Ti venia in adeveru se credi in posne dracesci.

Capitanulu sterse repede urmele amenduroruru scrieriloru si preferi se nu spuna nimicu despre acest'a nici lui Bruce nici lui Föninger.

Naufragiatii se restabilira repede. Dupa patru-spre-diece zile 'si luara remasu bunu dela capitanulu la Saint-Jean, unde ancoră corabi'a dupa o caletorie grea de siése septemani.

Capitanulu Henry La Luberne a scrisu acesta aventura, care a avutu locu, a vediutu-o elu si omenii lui. Dar' cine o va poté esplică vre-odata.

Pacalitiu.

Jorgu aveá o nevestutia
Prea frumósa 'ntre femei,
La chipu blânda, cu ochi vineti
Se fi totu privitu in ei

Dar' unu pretinu — ardâ-lu foculu,
In o di a observatu,
Câ-i frumósa Angelin'a
Si la vorba si la statu.

Jorgu vedeá cà Angelin'a
Se cam uita pe furisiu
Câtra George, si de-ace'a
Dupa prânzu odata-a disu :

»Io me ducu adi la casina
Pân' pre sera n'am se viu.«
Ce se 'ntêmplà!? . . ce nu inse
Acuratu se spunu nu sciu,

Destulu cà Jorgu se întorce
Mai curundu de cum a disu,
Tocmai cându pretinulu George
Se credea in paradisu.

Elu deschide incetu usi'a
I-i privesce liniscitu, —
Jorgu si biata Argelina
Vediendu-lu a 'ncremenitu. —

Cum se nu cându in genunche,
George i-i spunea cu doru,
Câ in sufletulu seu teneru
S'a 'ncuibatu primulu amoru.

Omu cu minte Jorgù tace...
Dar' odata povestindu
La multi pretini intemplanza
A ajunsu totu rându pre rându.

Pâna unde elu surprinse
Pre amanti imbratosiati, —
Atunci toti asceptau finea
Cu 'ncordare nemișcati.

Éra unulu 'lu intréba
De siguru le-ai datu pui fripti?! .
— Cum se nu!?.. m-am dusu in treaba-mi
Si i-am lasatu pacâliti! —

Cronica. — Institute romane de creditu si economii se voru infientiã in curendu in Aradu si in Sasu-Sebesiu. Celu din Aradu va portã numirea „Victoria“ si va incepe cu unu capitalu de 100,000 floreni impartitu in 1000 actii à 100 fl., — er' celu din Sasu-Sebesiu va incepe cu unu capitalu de 30,000 floreni impartitu in 600 actii à 50 fl. v. a. — Inainte cu Domnedieu!

Regin'a Romaniei cercetã in dilele trecute una scõla civila din Bucuresti in tẽmpulu prelectiunei. Cau-tãndu in diuariulu scolariu, observã cã o scolaritia, fetit'a de 8 ani Maritana Nelesi, are nota slaba din portare. Regin'a cercã caus'a acesteia si aflã cumcã copilit'a are datin'a rea de a ceti istoriõre in tẽmpulu prelectiunilor. Regin'a chiamã pre copila afora si o intrebã: „Ce istoriõre 'ti placu mai multu?“ Copil'a scõse din traistulitia o carticica nelegata ce portã titulu: „Traditiunile po. orali romane culesse de Carmen Sylva.“ Plina de bucurã sarutã regin'a pre zelõs'a-i cetitõre si 'i dõse cu blãndetia: „Nu scii cã in scõla nu e permisã a-si petrece cenev'a cu isto-riõre, eu nu me potu rogã cã se ti-se schimbe not'a. Dar' dõca in semestrulu urmatoriu vei avé zelu mai mare, tri-mite-mi testimoniulu si vei primi dela mene tõte povestile de Carmen Sylva.“

Hymen. — S'au cununatu eri domnuulu Julianu Popescu functionariu la banc'a „Albina“ cu domni-siõr'a Valeri'a Popu amabil'a si gratiõs'a fiica a d.-lui Stefanu Popu parochu-protopopu si propri-etaryu in Mihaltiu. — Actulu cununiei s'a indeplenu in celu mai strinsu cercu familiaru. Tener'a pa-rechia insoçita de rudeniã a si caletoritu la Sibiu. — Fericire neconturbata insoçiesca-i in toti pasii vietiei!

Concertu impreunatu cu balu va arangia Inteliginti'a romãna din Clusiu la 24 Fauru a. c. „in favorulu fondului pentru infientiarea unei scõle rom. in Clusiu.“ Comitetul s'a constituitu in modul urmatoriu: Presi-dinte Juliu Coroianu avocat, vice-pres. Juliu Dombadi ascult. de drepturi, secretariu Josif Popescu ascult. de drept, cassariu Basiliu Podõba capelanu, controloru Nestoru Simonu ascult. de drept; membrii in comitetu: Joanu Farcasiu drd. in drepturi, Emiliu F. Negrutia medicinu, Georgiu Mog'a medicinu, Alesandru Siãndoru medicinu, Eugeniu Branu ascult. de drept., Octavianu Boeru ascult. de drept., Aureliu Popu ascult. de drept., Corneliu Rosiescu medicinu, Alesandru Andressi medicinu, Virgiliu Siotropa ascult. de filosof., Eugeniu Solomonu medicinu, Joanu Gall ascult. de drept. Georgiu Simu ascult. de filosof. Nicolau Bobesiu oficiantu si P. Grigoritia ascult. de filo-of

Notitie. — Pastrarea cafõlei. Cafõu'a este fõrte primitõre de umediãla si mirosuri, ce si-le insusiesce fiindu alaturea cu alte coloniale aromatice. — Bunetatea cafõlei consta nu numai in speci'a ei, ci mai cu sãma in modul, cum a fostu recoltata in colonii, cãndu s'a coptu bine pe vreme uscata, ferita de ploii si de umediãla; cumu a fostu de bine impachetata in saci, cum a fostu adusa pre mare, cum a fostu tienuta prin bacaniile nõstre, prin cameri, cum a fostu prajita si rãsnita.

Cafõu'a fie rãsnita sean neprajita trebue ferita de vecinatatea piperului, rumului si altoru lucruri cu mirosu tare. — Dõca se amesteca cu faina de radecina de cicõre, cu bõbe de orzu sãu de secara prajita 'si perde arom'a ei naturala, — de asemenea deca se prajesce prea tare seanu prea puçinu. — Nu e permisã a se pune in cafea altu- ceva de-cãtu migdale prajite, cari imbunetatescu multu cafõu'a

si nici a se tiené cafõu'a prajita si indesata altu-feliu, de-cãtu in cutii bine astupate.

Departarea siõreciloru de prin camere. — Ia untu de pãtra, mõiã cãte-v'a petece intr'ensulu si pune-le la 4—5 locuri ale camerei. Mirosulu acestui untu este atãtu de nesuferitu siõreciloru in cãtu, in cãte-v'a õre, nu se va mai vedea nici unulu. Acestu mijlocu e 'bunu si contr'a car-titieloru. — In locuintia unde s'a prasiu siõreci multi se põte aplicã cu succesu smulgẽdu cu radecina dep' cãmpu cõd'a vacõi (verbascum Thapsum) si punendu cãte o mãna in tõte unghiurile casei. Plant'a limb'a canelui (Cynoglossum officinale) verde, pusa pr'n gaurile siõreciloru i departãza asemenea.

VIRGIN'A-VESTALA INMORMENTATA DE VIA.

Illustratiunea de pe pag. 41. ni infaçiosieãza un'a dintre cele mai barbare scene ale tempului stravechiu.

Un'a dintre Virginele-Vestale, biruita de fragilitatea naturei omenesci, si-a uitatu pe unu momentu de juramen-tulu si votulu seu, si pentru-ace'a a fostu osẽndita la mõr-tea cea mai cumplita — a se inmormẽntã de via.

Acõsta inmormẽntare se esecutã intr'unu modu demnu de pagãnismulu barbaru.

Osẽndit'a se detieneã anumite dile intr'o cella intu-necõsa, dãndu-i-se spre hrana numai puçina pãne si apa.

In deminçti'a dõlei in care aveã se se esecute asu-pr'a osẽnditei sentint'iã, intrã la ea pãzitorinlu inchisõrei si i intindeã vestmentulu numitu toga sordida dõcõndu-i: „Imbraca acõsta toga, cã-ci sõrele a resaritu de multu si nu are se apuna, pãna-ce nu te vei inmormẽntã tu.“ — Apoi veniã calõulu si scotiendu-o afara din inchi-sõre, porniã conductulu tristu.

Dinainte mergeã imperatulu intr'o careta trasa de patru cai; lui i urmã preotii si augurii (profeti), dupa acesti'a haruspexii (predicatorii din intestinele animaleloru); apoi urmã fecielii si epononii (20 consiliari cari erãu de faciã la tõte judecatile si jertfele); dupa ace'a veniã ar-valii si flaminii (p ratori de tortie), apoi Salii (preoti in-stituiti de Numa) si in urma Virginele-Vestale. Conduc-tulu 'lu incheiã senatorii si trimisii cavaleriloru. Dupa acesti'a veniã osẽndit'a condusa de calõi si incungiu-rata de ostasime. Calõulu duceã o lampa, o pãne si unu ur-cioru de apa. Si mai in urma chiar' mergeã unu sclavu portãndu in mãni o ramura verde de cypru in semn cã su pedõpsa de mõrte e opritu a se apropiã de osẽndita.

Conductulu inaintã spre Campus sceleratus, care la tõte casurile erã inundatu de multimea curiõsa ce voiã a vedé pre nefericit'a Virgina-Vestala. — In midiu-loculu acestui'a se aflã sapata si bene ziduita o grõpa afunãa, in care te potãi scobori cu scar'a prin o apertura îngusta. Imperatulu incungiu-rat de senatori, se asiedã pre o tribuna utocmita spre acestu scopu, de-a drẽpt'a si de-a stãng'a se postãu preotii si Virginele-Vestale, er' cei'altii impreuna cu multimea cea adunata cuprindeãu teritoriulu din dreptulu loru.

Preotii si Virginele-Vestale 'si acoperiãu faci'a cã se nu vedia pre osẽndit'a, care inaintã cu pasi lini spre grõp'a s'a.

Calõulu primu luãndu in mãna lamp'a ardiẽnda im-preuna cu calõulu de-alu doilea care luã pãnea si urcio-rulu cu apa se scoboriãu in grõpa si dupa-ce depuniã lu-cururile duse in jos, reintorceãu la osẽndit'a pre care luãndu-o calõulu primu de mãna cu cavintele: „Vina, cã-ci tõte suntu gat'a pentru tine“ — o scoboriã in adẽncime.

Esĩndu apõi din grõpa, scoteã afora scar'a si astupã intrarea cu o pãtra mare preste care aruncã pamentu din greu.

Dupa ace'a treceãu preste grõpa preotii si Virginele-Vestale, si apõi o incungiu-rãu de trei-ori afurisindu pre cea inmormẽntata.

Si cu acestea fiindu inchiata esecutarea, cu totii re'ntorceãa in orasiu in ordinea in care esisera.

— Abonamentele se se facã fãra intãrdiere. —

Proprietariu, Redactoru respundietoriu si Editoru: NICOLAE FEKETE-NEGRUTIU.

Gherl'a. Imprimari'a „Aurora“ pr. A. Todoranu.